

STŘEDOČESKÝ
KRAMERIUS

Rozhovor s knihovnicí oceněnou titulem Středočeský Kramerius 2014

Paní Melanie Moravcová je dobrovolnou knihovnicí v Obecní knihovně Kounice, obsluhovaný region Kutná Hora. Dne 9. října 2014 byla odměněna za své působení v knihovně. Získala titul Středočeský Kramerius, který uděluje Středočeský kraj a chce tak motivovat neprofesionální knihovníky a ocenit ty nejúspěšnější z nich. Také proto jsme se paní Moravcové zeptali:

Paní Moravcová, jak vnímáte ocenění Středočeský Kramerius? Bylo to pro mě velké překvapení. Nemyslím si, že dělám něco výjimečného. Při předávání ceny jsem byla dojatá. Je to krásný pocit, když někdo ocení vaši práci.

Už Vaši čtenáři vědí, že jste získala toto ocenění? Jaká byla jejich reakce? Nijak se svým oceněním nechlubím, asi o něm ani všichni nevědí. Pár čtenářů gratulovalo, s některými jsme zašli na pivo.

V čem je Vaše knihovna jedinečná? Představte nám, prosím, stručně Vaši knihovnu. Naše knihovna je zajímavá tím, že sídlí v novém hasičském domě. Původně jsem se bála, že budeme muset půjčovat jen knihy s požární tematikou (Požáry a spáleniště, Rudá záře nad Kladnem, Není kouře bez ohýnku, Skleněné peklo apod.), ale to se naštěstí nepotvrdilo. Máme otevřeno dvakrát v týdnu a do knihovny mi chodí pomáhat dvě moje kamarádky – kolegyně. Naše nové prostory, ve kterých jsme teprve druhým rokem, jsou příjemné a někteří čtenáři si přijdou jen tak posedět a počít.

Jaké máte v knihovně složení čtenářů (senioři, děti, mládež, lidé v produktivním věku) a jak je moti-

vujete k návštěvě knihovny? Pořádáte v knihovně nějaké akce pro své čtenáře/pro všechny obyvatele obce? Nemám před sebou přesnou statistiku, ale odhaduji, že lehce převládají děti a mládež. Nejspíš to bude tím, že jsem učitelka v místní škole a moje pomocnice též. V knihovně také pravidelně pořádám pasování prvňáčků na čtenáře, prohlídku knihovny pro nižší třídy a on se z nich vždycky nějaký ten čtenář vyklube.

Knihovnu navštěvují i senioři, lidé v produktivním věku a hodně maminek s malými dětmi.

Nejlepší motivací pro čtenáře je, že si mohou půjčit novinky a nemusejí utrácet peníze za nové knihy. U většiny čtenářů už znám jejich vkus a snažím se jim doporučit literaturu, která jim sedne.

Pořádáme akce pro dětské čtenáře, ale i pro dospělé (promítání z cest, Noci s Andersenem, vánoční čtení...). Letos nás čeká beseda s panem spisovatelem Vondruškou. Moc se těším.

Jak se Vaše obec stará o knihovnu a její chod? Jaká je spolupráce se zastupiteli? Obec nám dala k dis-

pozici krásné nové prostory, vybavení a pokud jsou finance, nemáme problém s nákupem knih. Také podporuje všechny naše akce. I díky dobré spolupráci se zastupitelstvem se naše čtenářská obec stále rozrůstá.

Teď několik osobních otázek. Jak jste se dostala k této profesi a jaká byla Vaše původní profese? Doplnovala jste si knihovnické vzdělání? Jsem neprofesionální knihovnice a knihovně se věnuji ve svém volném čase po zaměstnání. Naštěstí se ale moje profese učitelky s prací v knihovně prolíná a doplňuje, protože škola a knihovna na vesnici vždycky byly a budou centrem kulturního dění.

Vlastně se mi splnil dětský sen. Když jsem byla malá, vyrobila jsem si do všech knížek v knihovničce knižní lístky a půjčovala jsem panenkám a plyšákům svoje pohádky. Když mě asi před pěti lety kamarádka poprosila, jestli bych po ní knihovnu nepřevzala, neváhala jsem ani vteřinu.

Co Vás na této práci nejvíce těší a co naopak netěší? Těší mě, když si se čtenáři povídáme o pře-

čtených knihách, když pochválí mé doporučení. Těší mě zapisovat nové čtenáře, zvláště ty dětské. A miluju jezdit na nákup nových knih, krásně voní. Mrzí mě, když není dost financí a nákup novinek musím na delší čas odložit.

Po jakém druhu literatury sáhnete, když máte volno? Jakou knihu byste čtenářům doporučila z toho, co jste v poslední době přečetla? Nejsem žánrově vyhraněný čtenář. Oddychnu si u dobře napsané detektivky, ale i u románu. Čím jsem starší, tím víc mě baví čist příběhy podložené skutečností. Ale nepohrdnu ani klasikou. Teď jsem se znovu zamilovala do Karla Čapka. Génius.

Poslední kniha, která mě zaujala, byla od Brita Davida Mitchella Třináct měsíců, skvěle napsaný příběh dospívajícího kluka v Anglii 80. let.

Máte vůbec čas na své další koníčky? Prozradíte nám něco ze svého soukromí? Na svou největší zálibu - čtení - si najdu čas vždycky. Chodím hrát florbal, občas si zaběhám. Dcery mám už dospělé, takže jsem pánem svého času.

Rádi s manželem cestujeme. Užívám si poznávání dalek, ale i túru po červené na Kokořínsku.

O čem byste se ještě chtěla zmínit a ráda byste to sdělila našim čtenářům-knihovníkům? Po roce '89 se říkalo, že lidé přestanou knihy číst. Znovu se tohle tvrzení objevilo s masivním nástupem internetu. Naštěstí to není pravda, vydává se mnoho skvělých knih a lidé o ně mají zájem.

Přeji všem knihovníkům hodně čtenářů a spoustu krásných dobrodružství s knížkou.

Děkujeme Vám za rozhovor, paní Moravcová, a přejeme mnoho radosti z další knihovnické práce.

Na otázky odpovídala paní Melanie Moravcová z Obecní knihovny Kounice.

Městská knihovna Bakov nad Jizerou

„Jsme knihovna, která má dva zaměstnance a kromě knihovny samé zajišťujeme provoz Muzea Bakovska a kulturní akce města. Je to poměrně široký rozsah činností, ale výhodou je, že se dají navzájem propojovat (např. besedy o historii města s regionální literaturou a dílničkami, kde si děti vyzkouší tradiční řemesla, což je i hrnčířství a orobincová výroba).“

Fotografie z činnosti bakovské knihovny:

- Výstava skřítků, čtení z knížek paní Vítězslavy Klimtové,
- Hrajeme s dětmi stínové divadlo,
- Beseda o historii tradičního řemesla a výroba ozdob z orobince (na další stránce).

„Naším záměrem je podchytit zájem o čtení již u předškolních dětí a dětí prvního stupně základní školy, proto pracujeme také s nečtenáři. Při aktivitách s nejmenšími dětmi se nám jako motivace osvědčuje kombinovat čtení s výtvarnou dílnou, popř. také s divadlem, které si děti samy zahrají. Oblíbený je například program pro první třídy, kdy si po přečtení příběhu z knížky děti vyrobí jednoduchou loutku, kterou pojmenují a vymyslí si pro ni příběh, který si zahrají. Pro tento program volíme formu jednoduchého stínového divadla.

Vzhledem k tomu, že kromě provozu knihovny zajišťujeme i provoz vlastivědného muzea (Muzea Bakovska) a pořádáme výstavy, využíváme často možnosti propojit záměry knihovny a muzea.

Děti se tak mohou seznámit s historií města, ve kterém žijí a současně také s literaturou regionu. Pořádáme také např. besedy o historii orobincové výroby, která patří k tradičním řemeslům kraje. Jsou zakončeny výtvarnou dílnou, při které si děti vyrobí vlastní orobincovou ozdobu.

V roce 2014 jsme připravili v Muzeu Bakovska výstavu skřítků, které vyrobila a zapůjčila výtvarnice a spisovatelka paní Vítězslava Klimtová. Aranžmá výstavy vytvářel Michal Kořínek a Taťána Dvořáková. Figurky skřítků byly vsazené do pohádkové říše, pro jejíž výrobu byly použity především přírodní materiály. Při besedách jsme využívali pohádkové knížky paní Vítězslavy Klimtové, povídali jsme si o bylinkách, rostlinách v lese či zvířatech, která v něm žijí. Věku dětí jsme přizpůsobili téma besed. Pro žáky 5. tříd jsme připravili v návaznosti na tuto výstavu besedu o lidové slovesnosti. S využitím této výstavy bylo uskutečněno 22 besed, kterých se zúčastnilo celkem 511 dětí z mateřské školy a 1. stupně základní školy.

Naše knihovna se v roce 2014 také zapojila do již 6. ročníku projektu *Už jsem čtenář – knížka pro prvňáčka*, který vyhlašuje Sdružení knihovníků a informačních pracovníků ČR. Cílovou skupinou projektu jsou žáci prvních tříd, neboť autoři myšlenky si uvědomují, jak důležité je podchytit zájem o čtení právě u nejmenších dětí. Podmínkou účasti knihoven je pořádání takových programů, které vedou u dětí k rozvoji zájmu o četbu. Publikace, která v rámci tohoto programu vyšla v roce 2014, má název *Od A do Zet*, napsala ji Magdalena Wagnerová a ilustroval Pavel Sivko. Jsme rádi, že jsme mohli

tuto půvabnou knížku s veselými obrázky předat také dětem v bakovské knihovně při slavnostním pasování na „rytíře řádu čtenářského“.

Pasování prvňáčků je slavnostním zakončením programů, které v knihovně pro žáky 1. tříd během roku pořádáme. Obřad zahajujeme příchodem rytíře s doprovodem, kterým jsou knihovníci a zástupci města. Než dojde k samotnému obřadu pasování,

děti rytíři předvedou, že číst již umí, poznávají písmena a zábavnou formou k nim vymýšlejí slova. Poté postupně pokleknou před rytíře, složí slib a rytíř je přiložením meče pasuje a předává jim slavnostní listinu. Dále obdrží každý prvňáček šerpu a knížku. Na památku ještě dostane každý „malý rytíř“ fotografii z této události.

Většinu programů připravují a realizují zaměstnanci knihovny, jen příležitostně zveme spisovatele a lektory, popř. pořádáme autorská čtení. V roce 2014 to bylo autorské čtení Jana Opatřila z knížky Kapřík Metlík.

Žáci 1-5. tříd základní školy navštěvují knihovnu 1x měsíčně v době školního vyučování a půjčují si knihy pro zábavnou i školou doporučenou četbu. Při této příležitosti učíme žáky orientaci v knihovně a vyhledávání knih. Dále probíhají v knihovně průběžně besedy pro žáky 1–9. tříd.“

Taťána Dvořáková, vedoucí Městské knihovny
v Bakově nad Jizerou
Převzato ze Zprávy o činnosti za rok 2014.

Ahoj, školo aneb Jak to bylo

Výstavu o prvňáčcích a (nejen) pro prvňáčky pořádá a srdečně na ni zve Městská knihovna Rakovník. Od 8. ledna do 17. března 2015 je k vidění v Roubence Lechnýřovně.

„Za názvem *Ahoj, školo aneb Jak to bylo* se skrývá mnoho krásných vzpomínek. My jsme k výstavě přidali ještě navíc vyučování v myší škole, což jsou zase úžasné setkání se žáky 1. stupně ZŠ. Třeba se najde chvilka a vy se utrhnete od práce a zavítáte do Rakovníka,“ napsala nám Milena Kříkavová, ředitelka Městské knihovny Rakovník a poslala fotografii, která přiláká na výstavu dospělé i děti.

V Milíně se nikdo nudit nemusí

Knihovna Dr. E. Bořického nabízí všem zájemcům prohlídku výstavy o Josefu Čapkovi, která potrvá do 9. dubna. Na duben je dále plánována tradiční a v řadě knihoven oblíbená akce *Malování na chodníku*.

Zdroj: <http://www.knihovnamilin.cz/>.

Citát o knihách ...

„Dobrá kniha je čistící prostředek k očistě duše.“

Josef Fousek, (* 12. března 1939 Kladno) je český spisovatel, básník, textař, humorista, písničkář, cestovatel a fotograf.

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Fousek

Přednáška o Havajských ostrovech

Městská knihovna Odolena Voda zve zájemce na přednášku 7. dubna 2015 od 17.00. Spolu s Petrem Nazarovem se mohou vydat vstříc zážitkům z jeho dvanáctiměsíčního pobytu na Havajských ostrovech.

Čeká na ně vyprávění spojené s videoprojekcí o místních zvycích, o tanci Hula Hula, šamanismu a léčitelství na Havaji. O přírodních krásách a putování po jednotlivých ostrovech (Oahu, Maui, Lanai, Molokai, Kauai, Big Island).

Zdroj: <http://knihovnaodolenavoda.webk.cz/>

Knihovny a jejich kulatá výročí v roce 2015

Městská knihovna v Bystřici - <http://www.mesto-bystrice.cz/knihovna>

Byla založena v roce **1885** jako obecní knihovna při škole. Pro knihovnu a hasičskou zbrojnicí současně byla v roce 1932 postavena nová budova. V 60. letech byla knihovnou střediskovou pro třináct místních lidových knihoven. Několikrát se stěhovala. Od roku 1998 se jmenuje Městská knihovna v Bystřici.

Městská knihovna Nymburk - <http://www.knihovna-nbk.cz/category/knihovna/historie>

„Na návrh akademického spolku Polaban byla v roce **1895** zřízena v Nymburce lidová knihovna. Po převzetí funkcí a zpracování knižního základu byla knihovna uvedena v činnost 1. ledna 1896.“ Po letech byla knihovna umístěna do bývalého kina Sokol, prošla rozsáhlou rekonstrukcí, vykonávala metodickou činnost pro knihovny okresu Nymburk. V roce 1998 byl při knihovně založen Klub čtenářů Bohumila Hrabala, který se stará o spisovatelův literární odkaz. Jedním z uživatelů knihovny je pan Jan Řehounek, spisovatel a publicista.

Městská knihovna Karla Hampla v Týnci nad Labem - <http://www.tknihovnatynecnadlabem.webk.cz/>

Byla založena v roce **1915** ředitelem Pernerovy továrny ing. Františkem Hamplem na paměť nadějněho, záhy zemřelého, syna Karla.

Na pěknou akci do milovické knihovny

Prázdniny s knihovnou je tematicky zaměřený dopolední program pro děti ve věku 6 - 10 let. Bude se konat v Městské knihovně Milovice 2. března 2015. Na programu bude zábavné povídání se spisovatelem Janem Řehounkem o tom, kde se berou pohádky. Připravena je také výtvarná aktivita spojená s angličtinou a spousta soutěží.

Pro širokou veřejnost, jednotlivce i skupiny, je určena soutěž *Natočte reklamu na svoji oblíbenou knihu*. Natočené video v maximální délce 1 minuty mohou tvůrci nosit do knihovny až do konce března. Tři nejhezčí videa budou oceněna.

Zdroj: <http://www.milovice.knihovna.cz/>.

Knihovna je umístěna v budově bývalé školky, vzniklo při ní městské informační středisko a s podporou obecního úřadu pořádá mnoho akcí pro veřejnost, např. zájezdy na divadelní představení.

Městská knihovna Vlašim - <http://www.knihovnavlasim.cz/historie-5/>

První veřejná knihovna byla založena pod názvem školní páterem Antonínem Norbertem Vlasákem z Vlašimi v roce 1840. Na její činnost přispíval kníže Auersperk 10 zlatými ročně.

Později knihovna fungovala v rámci čtenářského spolku, který se na valné hromadě v roce **1885** usnesl na zřízení *Obecné knihovny pro lid*.

Zdroj: *Knihovny Středočeského kraje*. Kladno: Středočeská vědecká knihovna v nakl. Žaket, 2004. 119 s. ISBN 80-85191-46-6.

Rakovnická knihovna vyhlásila fotosoutěž

Městská knihovna Rakovník se připojuje ke kampani *Tátové čtou dětem* a vyhláší fotografickou soutěž, jež by měla podpořit táty v tom, aby svým dětem četli.

Více informací na <http://www.knihovna-rakovnik.cz/?more=2285#msg2285>.

Literární soutěž pro mladé autory

„Knihovna Jana Drdy v Příbrami za podpory 1. SČV, a.s. vyhlašuje tradiční literární soutěž pro mladé autory od 12 do 23 let *Příbram Hanuše Jelínka 2015*.

Soutěž si získala mezi mladými literáty velkou oblibu. Není proto divu, že letos proběhne již její 19. ročník. Soutěžít můžete v oblasti prózy a poezie. Maximální velikost příspěvku je v oblasti prózy omezena na pět stran A4 a v oblasti poezie na čtyři básně. Každá oblast je rozdělena do tří věkových kategorií: 12 – 15 let, 16 – 19 let a 20 – 23 let. Do soutěže jsou přijímány pouze původní, dosud nikde nepublikované práce. Nejlepší autory ocení odborná porota a jejich práce budou vydány knižně v almanachu. Přihlášením práce do soutěže dává autor současně svolení k jejímu případnému zveřejnění. Uzávěrka soutěže je 30. dubna 2015. Každá z prací musí být označena jménem, adresou a datem narození autora. Soutěžní práce zasílejte na e-mail: stastny@kjd.pb.cz. Na vítěze soutěže čeká slavnostní vyhlášení (s překvapením) za účasti osobností z řad herců či spisovatelů, kde budou předány hodnotné ceny včetně výše zmíněných sborníků.“

Zdroj: <http://www.kjd.pb.cz/>.

Březen měsíc čtenářů v Obecní knihovně Kněžmost

Také čtenáři z Kněžmosta se mohou těšit na zajímavé aktivity. Čeká je společné plavání seniorů, pro děti je připravena Noc s Andersenem a noví čtenáři získají registraci zdarma. Dále je tu akce Čtení sluší každému - „Na autobusové zastávce, o přestávce ve škole, v čekárně u lékaře ... v Kněžmostě je rozmístěno pět stanovišť s knihami označenými logem BMČ, zapiš je do mapy obce. Mapu si vyzvedni v knihovně.“ Nepochybně velice lákavý bude také ilustrátorský workshop klasické pohádky s ilustrátorem dětských knih Jiřím Fixlem.

Zdroj: <http://knezmost.knihovna.cz/>.

Jarní truhlík na floristické dílně

„Knihovna města Mladá Boleslav ve spolupráci s floristkou Anetou Novotnou pořádá floristické dílny. Ve čtvrtek 12. března 2015 od 18 hodin mají zájemci o tvorbu jarní dekorace možnost osázet a nazdobit si jarní truhlík. Na floristickou dílnu je potřeba se předem přihlásit v oddělení pro dospělé čtenáře. Uzávěrka přihlášek je 9. března 2015.“

Zdroj: <http://www.kmmb.cz/>.

Co chystá kutnohorská knihovna

V rámci Března měsíce čtenářů se mohou čtenáři těšit například na:

- Celodenní maratón čtení z knih Jana Drdy,
- NEJ čtenář - slavnostní ocenění nejlepších čtenářů,
- Kulhavý poutník - komponovaný pořad věnovaný Josefu Čapkovi - účinkují Jan Vlasák a Marcel Javorček (v koncertním sále ZUŠ),
- Mozková rozcvička pro všechny - nedovolte své paměti zlenivět s Dášou Štrbíkovicou,
- Anglické čtení pro děti - interaktivní lekce a Alicí Tesařovou,
- NOC S ANDERSENEM - tradiční nocování nejmenších čtenářů v knihovně.

Zdroj: <http://www.knihovna-kh.cz/>.

Nejen výstava slovenské literatury

Městská knihovna Kolín pro své návštěvníky také připravila bohatý program na Březen – měsíc čtenářů 2015. Bude to například:

- Výstava slovenské literatury,
- Exkurze do neveřejných skladovacích prostor,
- Autorské čtení Jakuba JEČMÍNKA: Za ruku mě držela věčnost – Poezie z 90. let,
- Křížovkářské soutěže pro dospělé o ceny,
- Poznávací soutěž Poznejte své město 2014/2015,
- Ve dnech 2. – 30. 3. 2015 vystaví v MěK Kolín své fotografie pan Josef Slavíček. Výstava nese název V HLAVNÍ ROLI ŽENA... a ústředním motivem vystavených prací tedy budou ženské akty.

Zdroj: <http://knihovnakolin.cz/>.

Heslo z TDKIV Terminologické databáze Citační manager ...

„Program nebo systém umožňující ukládat a spravovat citace a případně odkazované dokumenty, importované z bibliografických databází nebo vytvořené uživateli. Správa citací zahrnuje především úpravu údajů citace, organizování do adresářových struktur či označování různými štítky dle potřeb uživatele nebo převod do různých citačních stylů a jejich export.“

HAVLOVÁ, Jaroslava. Citační manažer. In: *KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)* [online]. Praha : Národní knihovna ČR, 2003- [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000013827&local_base=KTD.

Ciatční manažery pomohou knihovníkovi i studentům. Zde jsou jen některé: Citace.com (v našem oboru nejvíce užívaný), Citation Machine, Zotero, OttoBib.

Více si můžete přečíst např. na <http://www.inform.cz/findInSection.do?sectionId=1115&categoryId=1173>.

Webové stránky středočeských knihoven Obecní knihovna Libeznice

Zaujaly nás její webové stránky, protože vypadají přehledně, jednoduše a, snad kromě konkrétního jména paní knihovnice, nic na nich nechybí.

Najdete zde základní informace o knihovně: otevírací dobu, kontaktní adresu, e-mail, telefonní číslo, odkaz na mapku. Dále aktuality - plánované akce knihovny, seznamy nových knih ve fondu, fotogalerii z akcí. Stránka *Zajímavé odkazy* se zatím připravuje.

Knihovna má také svůj facebookový profil, na který odkazuje. Pročíst si můžete rovněž knihovní řád a historii knihovny. Zveřejněn je ceník služeb a popis členění knihovního fondu.

Podívejte se na <http://www.knihovna.libeznice.cz/>. *Chcete doporučit webové stránky další knihovny? Napište nám, pošlete na ně odkaz.*

Děkujeme za Vaše příspěvky a těšíme se na nové zprávy od Vás!

Tento bulletin a jeho předchozí čísla najdete na <http://www.svkkl.cz>;
kontakt: senfeldova@svkkl.cz, tel. 721 632 373; liska@svkkl.cz, tel. 721 284 079